

Το θρυλικό

Γέφυρα της Άρτας

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»
Κύπρου 11, Περισσός 142 32 • Τηλ./Fax: 210-2515345 • E-Mail: info@earachthos.gr
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' • ΧΡΟΝΟΣ 32ος - Αρ. φύλλου 182 • ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2013 • Τιμή Φύλλου: 1.25 €

Η εφημερίδα που ένωσε

Γέφυρα ΤΖΑΡΗ

το Ισραηλίνι με τα Τζουμέρκα

Πλήρης οδηγός εκδηλώσεων
Αυγούστου
στο Κεντρικό και τις γύρω περιοχές

7 Αυγούστου, βράδυ	Αράχθειο Θέατρο Σκούπας Παραδοσιακή Ηπειρώτικη μουσική με τον Σταύρο Ι. Καψάλη και την ορχήστρα του
8 Αυγούστου	Αράχθειο Θέατρο Σκούπας Θεατρική παράσταση με το έργο «Το τίμημα» από τη θεατρική Σκηνή Πρέβεζας
10 Αυγούστου	Αράχθειο Θέατρο Σκούπας Θεατρική παράσταση με το έργο «Ο κύκλος με την κιμωλία» του Μπέρτολτ Μπρεχτ από Ε.Θ.Θ. Λαμπιόνι
10 Αυγούστου 21:00	Πλατεία Φτέρης Φεστιβάλ παραδοσιακών χορών
11 Αυγούστου	Αράχθειο Θέατρο Σκούπας Θεατρική παράσταση «Αναζητώντας τον Προμηθέα» από το Θεατρικό Εργαστήρι Πρέβεζας
12 Αυγούστου	Αράχθειο Θέατρο Σκούπας Θεατρική παράσταση «Εκκλησιάζουσες» του Αριστοφάνη από την Πειραματική σκηνή «Πενίας τέχνες»
13 Αυγούστου, απόγευμα	Γήπεδα Αράχθου, Σκούπα River volley γυναικών
14 Αυγούστου, απόγευμα	Γήπεδα Αράχθου, Σκούπα 12 ^ο τουρνουά μπάσκετ ανδρών «Κώστας Ζανίκας»
14 Αυγούστου, βράδυ	Πλατεία Ναζαίων Τσιμπούσι με προβατίνα και πίτες
16 Αυγούστου, απόγευμα	Γήπεδα Αράχθου, Σκούπα River volley ανδρών
17 Αυγούστου, βράδυ	Τραπεζάκι, Δίστρατο Γιορτή της κουλούρας
23 Αυγούστου, βράδυ	Πλατεία Ναζαίων Παραδοσιακό Πανηγύρι Ναζαίων με την ορχήστρα του Κώστα Σκανδάλη

☛ συνέχεια στη σελ. 5

www.earachthos.gr

eΑΡΑΧΘΟΣ

Τριμηνιαία έκδοση Πολιτιστικού Συλλόγου Κεντρικιώτων Αρτας

Αρχική | Συνεντεύξεις | Άρθρα | Εκδηλώσεις | Έντας | Επικοινωνία

ΚΕΧΑΡΙ ΤΣΟΥΚΙ

Ονομαστικό Κόστος: 10,00 €

Το Νέο Τμήμα Συντακτικού

Συνέντευξη με τον Γιάννη Λαμπιόνι

Διαμορφώνοντας ένα χειροποίητο παρόδοιο

Μικρές στιγμές - τεύχος 181, Ιαν. 2013

Μικρές στιγμές - τεύχος 174, Ιαν. 2011

Η εφημερίδα μας online

Επισκεφθείτε μας στο: www.earachthos.gr

Επισκεφθείτε το ιστολόγιο του Κώστα Βασιλάκου στην: www.kostasvasilakos.blogspot.gr

Επισκεφθείτε τις Απόψεις επισκεπτόμενοι και εμείς το κοινό μας: www.earachthos.gr

Επισκεφθείτε κείμενα φωτογραφίες κείμενα που βάζουν μια γωνιά μας: www.earachthos.gr

Κάλεσμα | Διεύθυνση | Επικοινωνία

Μπείτε στη νέα μας ιστοσελίδα www.earachthos.gr
Διαδώστε την! • Ενημερωθείτε για τα φρέσκα νέα του Κεντρικού
Επικοινωνήστε μαζί μας άμεσα στο info@earachthos.gr • Στείλτε μας φωτό και βίντεο
Διαβάστε την ηλεκτρονική έκδοση της τρέχουσας εφημερίδας μας
αλλά και τον «θησαυρό» από το αρχείο μας.

Διαβάστε ακόμη:

Παρουσίαση

ο Κεντρικιώτης Γιώργος Μπαρτζώκας

☼ ☼ ☼

σελ. 3

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΟΥ ΟΜΟΝΥΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ

Κύπρου 11, Περισσός 14232
Τηλ./Fax: 210-2515345
E-Mail: christos.chouliaras@yahoo.gr

ΧΡΟΝΟΣ 32ος - Αρ. φύλλου 182
ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2013

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ:

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου
Χρήστος Σωκράτη Χουλιάρας
Τηλ.: 210-2515345-6937 160965
ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ-ΥΛΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ Κ.ΛΠ.
ΣΤΗ Δ/ΝΣΗ: Κύπρου 11 - Περισσός 142 32
Υπόψη Χρήστου Χουλιάρα

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
Πρόεδρος: Χρήστος Σωκρ. Χουλιάρας
Αντιπρόεδρος: Γεωργία Ζώη,
τηλ.: 6944307465
Γεν. Γραμματέας: Κώστας Σαλαγιάννης,
τηλ.: 6972302458
Τομίας: Βασίλειος Γεωργ. Καλλιακάτσος,
τηλ.: 6999901233
Ειδικός Γραμματέας: Μαρία Αράπη
Δημόσιες Σχέσεις:
Βίκυ Αράπη-Καραγιάννη, τηλ.: 6972090800
Αλέξανδρος Καλιακάτσος, τηλ.: 6977491335

Εκτύπωση:
FORMAT, τηλ.: 210-5153300-6

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ: 130/29602490
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: 5077-034530-131
IBAN τράπεζας Πειραιώς:
GR85 0172 0770 0050 7703 4530 131

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΙ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ	26850 22221-3
ΕΛΤΑ&ΤΑΧ.ΤΑΜ/ΡΙΟ	26850 22216
ΟΤΕ	26850 22212
ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ	26850 22288
ΚΕΝΤΡΟ ΥΓΕΙΑΣ	26850 22584,

22224, 22243

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ	26850 22615
ΥΠΟΘΗΚΟΦΥΛΑΚΕΙΟ & ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ	26850 22644, 6972194054
ΚΤΕΛ ΑΡΤΑΣ	26810 27348 210-5133139

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΡΤΑΣ	26810 28030
RAFTING-VIA NATURA (ΓΕΦΥΡΑ ΠΛΑΚΑΣ)	26850 31200 6972223574/ 6979419773

ΙΕΡΕΑΣ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΝΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ	6946153141
---	------------

ΚΑΦΕΝΕΙΑ & ΤΑΒΕΡΝΕΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ

• ΒΑΘΥΚΑΜΠΟΣ ΧΟΛΕΒΑΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ	2685071283
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ	6972240257

• ΚΡΥΟΝΕΡΙ ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	26850 71219
ΣΦΗΚΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ	26850 71965

• ΛΑΓΚΑΔΙΑ ΦΑΚΙΤΣΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ	26850 71358
--	-------------

• ΝΑΖΑΙΟΙ ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ	26850 71391
ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ ΚΩΣΤΑΣ	26850 71247

• ΦΤΕΡΗ ΑΡΑΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ	6937575003
ΜΠΑΛΑΟΥΡΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	26850 71266

TAXI

• ΚΥΨΕΛΗ ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	26850 71328, 6972756998
--	----------------------------

• ΡΟΔΑΥΓΗ ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΣ	26830 71385, 6944513727
---	----------------------------

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ

• ΦΤΕΡΗ ΑΡΑΧΘΟΣ ΧΑΓΠΑΤΙ	6984 613 113 26850 700 22
-----------------------------------	------------------------------

ΙΠΠΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΓ.ΜΑΡΙΝΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΑΜΠΑΜΠΑΣ	6946241007
--	------------

ΜΥΛΟΣ ΚΡΥΟΝΕΡΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΒΟΛΑΣ	6979519620
--	------------

Τιμή Φύλλου: 1.25 €

Ματιές στο παρελθόν

— εφυλλίζοντας τον Άραχθο ακριβώς 30 χρόνια πριν στα 1983, βρήκαμε στα τεύχη 47 και 50 τα παρα— κάτω άρθρα που τα έγραψε ο Πέτρος Σκουτέλας. Ανατρέχοντας στο διαδίκτυο βρήκαμε τις παρακάτω — πληροφορίες για αυτόν : “Ο Πέτρος Σκουτέλας γεννήθηκε το 1930 στα Θεοδώριανα της Άρτας. Εργά— στηκε στον ΟΤΕ για 35 χρόνια. Πολλά κείμενά του, κυρίως λαογραφικού περιεχομένου, επι μια 15ετία, έχουν δημοσιευθεί σε πολλές εφημερίδες που εκδί— δουν Σύλλογοι και δελφότητες των χωριών Τζουμέρ— κων και Ασπροποτάμου, καθώς και σε περιοδικά της Αθήνας και της επαρχίας. Έργα του: «Από τις πηγές των τοπικών παραδόσε— ων», «Του χωριού και της πόλης βιώματα και λαο— γραφικά στοιχεία».

Μιά χειμωνιάτικη νύχτα* το χωριό χωμένο στο χιόνι κοιμάται ήσυχα κάτω απο μιὰ έντονη αστροφεγγιά. Οι διαβάτες αραιώνουν. Τα ψηλά ολόγυρα βουνά με φόντο την άσπρη γαρνιτούρα, δίνουν ένα χάσμα.

Σ’ ένα κεντρικό δέπας σπίτι φαίνεται λίγο φώς. Μιά λάμπα πετρελαίου χαμηλωμένη φροντίζει το μικρό δωμάτιο. Το λαζοκάντηλο ψηλά στη γωνιά τ’ άλλου δωματίου δίνει θάρος και συνοδιά.

Η Σοφία κι η Βασίλω δυό αδελφές ανέναντες και μοναχές δέπλα στ’ αναμμένο τζάκι με τη χόβολη που λαμποκοπάει ζεσταίνουν το κουρασμένο σώμα τους. Κρέα, χιόνια, καταιγίδες και πέντ’ έξη γίδες στο κατότ’ είναι η μόνη χειμωνιάτικη προσφορά.

Ζεσταίνονται και καρτερούν!.. Καρτερούν τις φιλένδες τους. Είναι η καθορισμένη θραυιά για ενυχτέρια. Κι έχουν κόψει και τις σχετικές προετοιμασίες για μια όμορφη θραυιά.

Οι φιλενάδες που τις συχνοεπισκέπτονται για νυχτέρι είναι η Φωτεινή, η Λουκία, η Αγγελική κι’ η Τούλα.

Με το εργόχειρό τους προσέχονται και στογγυλοκάθονται γύρα στ’ αναμένο τζάκι που όλο και δυναμώνει. Γνέθουν, πλέκουν, κεντούν, σιγοτραγουδούν, κουδεντιάζουν και σχολιάζουν τα νέα και περιστατικά του χωριού. Προστίθεται και το λυχνάρι, τώρα για δυνατότερο φώς* κι’ οι φλόγες της φωτιάς αντικαθρεφτίζουν στα πρόσωπά τους τη χαρά και την ικανοποίηση απ’ τη ζεστασιά και τη καλή συντροφιά.

Αρχίζει το εργόχειρο, ύστερα από τη ζεστασιά, και το ψηλό κουδεντιολόι. Στη χόβολη — για ποικιλία— ψήνονται κάστανα και παπαδίτσες (κατ’ άλλους παπαδέλες) που σκάνε

και πετούν ψηλά, στο σταχτολόγο και τη γωνιά. (Αυτό είναι ψηλό μικρό κίτρινο καλαμπόκι = γοργόπορος). Μπροστά στη θράκα, στήνονται φέτες κρέου καλαμποκίσου φωμιού που γίνονται πυρομάδες, κόκκινες και νόστιμες. Ακολουθεί τραχανάς και θραστές πατάτες που συμπληρώνεται με λιασμένα κορόμηλα και κρέατο. Πάνω στο έργο της καθημιάς παίρνονταν κι η γνώμη της άλλης για πιο πετυχημένο σχέδιο πάνω στο πλέξιμο και το κέντημα. Γνέθοντας, πλέκοντας, κεντώντας και κουδεντιάζοντας οι ώρες περνούν γρήγορα. Και το χασιμουριτό και το νύσταγμα απο τη φροτιά και το πολύωρο καταιό αποτελεί προειδοποίηση του τέλους του νυχτεριού.

Πριν καληνυχτήσουν κάνουν μιὰ αλληλοεκτίμηση της δουλειάς τους κι’ ανανεώνουν το ροντεβού τους γι’ άλλο νυχτέρι στο ίδιο ή άλλο σπίτι.

Ήταν ένα απ’ τα συνηθισμένα νυχτέρια που γίνονταν στο χωριό.

Το νυχτέρι ήταν έθιμο σ’ όλα τα ορεινά χωριά απ’ ό,τι ξέρω. Συνήθως γίνονταν τις χειμωνιάτικες νύχτες που ήταν περιορισμένες οι δουλειές αλλά και περισσότερες ώρες της νύχτας. Κι’ οι κοπελλές είχαν την ευκαιρία να τα πούν μεταξύ τους και να διασκεδάσουν. Σε μερικά νυχτέρια παίρνουν μέρος κι’ άντρες που τα λένουν μεταξύ τους. Τα νυχτέρια γίνονταν σε διάφορα σπίτια και πολλές φορές στο ίδιο εφόνσον προσφέρονταν περισσότερα. Την Παρασκευή τόχουν σε κακό να γίνει νυχτέρι ορισμένες κρατούσαν και την Τρίτη.

Η ατμόσφαιρα που επικρατούσε στο παραπάνω έθιμο είχε μιὰ γραφικότητα κι’ έκανε μιὰ ξεχωριστή εντύπωση. Αποτελούσε την συνισταμένη της χαράς, της συντροφιάς, της δουλειάς και της ψυχαγωγίας.

Ματιές στα περασμένα

Οι μύλοι και οι Μυλωνάδες

Του Πέτρου Σκουτέλα

Προνομιούχοι άλλοτε το καρφαλοχώρι **ΘΕΟΔΩΡΙΑΝΑ** με τον ηλεκτροφωτισμό του και τους νερόμυλους κοντά στα δύο αστείρευτα ποτάμια του.

Οι νερόμυλοι ήταν κι οι δυό θακούφικοι και τους ονόμαζαν ο «πέρα μύλος» κι ο «κάτω μύλος».

Ο «πέρα» σήμερα δεν υπάρχει* μιὰ κατολίσθηση το 1967 τον παρέσυρε και δεν άφησε ίχνος. Κι ο «κάτω» περιοδικά λειτουργεί σήμερα γιατί δεν υπάρχουν γεννόμενα.

Άλλοτε και μέχρι μεσοπολέμα η τοπική αυτή μικρή «βιοτεχνία» των μύλων, εξυπηρετούσε όχι μόνο το μεγάλο χωριό αλλά και πολλά περίχωρα - που στερούνται των άφθονων νερών, όπως: Τα Κάφαλα, το Αθαμάνιο, το Πατράκωμο, την Κορυφή, την Λαρίνα, τον Λατό κ.ά.

Κι ήταν όλα όμορφα εκεί «πέρα» και «κάτω» μεσ’ τα πλατάνια! Το μονότονο τραγούδι των ποταμιών, το πάλημα του υγρού στοιχείου — με τα σκαμπανεδάσματα των υφαντών — στη νεροτριδιά, ο απόηχος της μεγάλης φτερωτής του μύλου, τα πολύχρωμα χοντροσκοκιάτα απλωμένα στις μεγάλες πέτρες, το τιτίβισμα των πουλιών και το άβυσσο φυσικό περιβάλλον συνέθεταν μια γραφικότητα, μια πολύ όμορφη εικόνα.

Κι όταν τύχαινε να θραυθείς από κοντά, στην υψηλή αυτή επιτόνηση απλοϊκών ανθρώπων, ξεχνούσες τη ρουτίνα της σκληρής καθημερινότητας. Κι’ ήθελες, να μένεις ώρες πολλές, για να παλεύσεις στα μαντάνια — που σαν μεγάλα ξύλινα σφυριά αναποδογυρισμένα — χτυπούσαν τη φλοκάτη, πάνω σε μιὰ οριζόντια ξύλινη βάση. Το νερό, να πέφτει με δύναμη μέσα από μιὰ μεγάλη κάναλη στη νεροτριδιά και να αναστατώνει το εσωτερικό της. Το καλαμπόκι, στο μύλο, να πέφτει λίγο - λίγο, απ’ τη κουρίτα και να λιώνει κάτω από μιὰ μεγάλη στρογγυλή πέτρα που στριφογύριζε. Ο μυλωνάς, πió πέρα, να φτιάχνει νεροδάρελα, κανάτια, αδράχτια, σποντύλια ή να επισκευάζει κάποιο εξάρτημα του μύλου.

Και θυμάμαι πολύ ζωνρά τη λειτουργία της μικρής αυτής βιοτεχνίας, πούταν αυτοσχεδιασμός απλοϊκών χωρικών, για την εξυπηρέτηση βασικών τοπικών αναγκών.

Οι νερόμυλοι, (αναφέρωαι αποκλειστικά σ’ αυτούς) χωρίζονταν κυρίως σε δυό μέρη.

— Στο πλακόστρωμα — τον προθάλαμο— όπου έμπαιναν και ξεφορτώνονταν και ζώα ακόμα. Τα δε γεννόμενα τοποθετούνταν πάνω σε πέτρινα πεζούλια ώσπου νάρθει η σειρά τους.

— Και στο χώρο που περιελάμβανε τα τεχνικά μέσα (καρφαλοκάναλη, φτερωτή, κάδος,

κουρίτα, μεγάλη στρογγυλή πέτρα που έλιωνε το σπόρο και το μέρος όπου έπεφτε τ’ αλεύρι.

Κι η σειρά, για ν’ αλέσεις, ήταν απαράδιστη. Απ’ αυτό έγνηκε κι η παροιμία «κι αν είσαι και παππάς με την αράδα σου σα πάς».

Έτσι, πολλές φορές χρειάζονταν να καρτεράς, πολλή ώρα ώσπου νάρθει η σειρά σου.

Οι γυναίκες πούταν και πολυσύχναστες στο μύλο, παίρναν μαζί τους και το εργόχειρό τους (γνέσιμο, πλέξιμο) για να περνούν τις ώρες τους.

Κυρίως, τις νύχτες που ο μυλωνάς δεν είχε άλλες ασχολίες, λέγονταν ιστοριούλες, παραμύθια, ανέκδοτα και σχολιάζοντας τα περιστατικά του χωριού. Απ’ αυτό έγνηκε και το «ο μυλωνάς ο παραμυθάς». Μάθαινε τα περισσότερα κι έλεγε πολλά παραμύθια.

Έτσι, τις νύχτες, το σποντύλι στριφογύριζε στ’ αδράχτι με το γνέμα που έκλωθαν τα χέρια, οι δελόνες με σβαλτάδα μπαϊνόδγαιναν στο πλέξιμο κι η γλώσσα έλεγε ενώ τ’ αυτά α-φουγκράζονταν.

Στο τέλος κάθε αλέσματος ο μυλωνας έπαιρνε την αμοιβή του, το ξαί, που λέγαν. Ένα μικρό ποσοστό αλεύρι κι αυτό κατ’εξοχή προσέγγιση ανάλογα με την ποσότητα του καλαμποκιού ή του σιταριού.

Οι μυλωνάδες διακρίνονταν για τ’ αθώα παρόργατά τους και την ενημέρωση που είχαν πάνω σε πρόσωπα και προβλήματα του χωριού. Γι’ αυτό, σου λέγαν «στο μύλο τόμαθες».

Κι’ όλα αυτά τα γράφω, γιατί δε μπορώ να λησμονήσω τη ζεστή και νόστιμη φυσηκουλούρα, στη γάστρα, με τα κουτσουμπούλλα, πούναι καμαωμένη η πιτιιά μας.

Τώρα όλοι εκεί πάνω τρέφει αγνίστο φονιά και μάλιστα όχι με το σπιτικό ζύμημα και το φήσιμο στη γάστρα, που τόσο κορόαζε τη νοικοκυρά.

Ο σημερινός μύλος λίγο καλαμπόκι αλέθει —που προέρχεται από τα ποτιστικά κήπια— και ελάχιστο σιτάρι για λειτουργίες και τηγανίτες! ..

Παλαιοί καιροί, παληές αναμνήσεις που δεν γίνεται να ξεχαστούν.

Και στ’ αντίκρουσμα του νερού που πάει για το μύλο, σου φέρνει σήμερα στο νοο, ένα απόμακρο απόηχο (του μύλου και της νεροτριδιάς) που έδενε τους μέγθους και τη λαχτάρα της ζωής με τον καρπό των χωματολίθαρων χωραφιών, που έφταναν μέχρι τη ρίζα των κακοτράχαλων βουνών.

Έμεινε, λοιπόν, ο μύλος μάρτυρας ενός καιρού που έγινε νοσταλγία και μνήμη. Παλαιοί μύλοι, παλιά παραμύθια...

Ο Κεντρικιώτης Γιώργος Μπαρτζώκας

του Χρήστου Χουλιάρα

Θα 'ταν λίγο πριν το φετινό Πάσχα που στόμα με στόμα μαθαίναμε ότι ο περίφημος Γιώργος Μπαρτζώκας, προπονητής της ομάδας μπάσκετ του Ολυμπιακού, είναι γιός του Ανδρέα Μπαρτζώκα από τον Βαθύκαμπο. Λίγο αργότερα στις 12 Μαΐου μετά από μια θριαμβευτική πορεία του Ολυμπιακού κατακτά τον τίτλο του πρωταθλητή Ευρώπης. Και να που ο Γιώργος γίνεται ο πρώτος Έλληνας που αποσπά το βραβείο «Αλεξάντερ Γκομέλσκι» του καλύτερου προπονητή της χρονιάς!

Ο αθλητής

Ο Γιώργος Μπαρτζώκας ξεκίνησε την προπονητική του καριέρα μετά από σοβαρούς τραυματισμούς στα πόδια που του διέκοψαν απότομα την καριέρα του ως παίκτη του μπάσκετ. Έτσι σε ηλικία 23 ετών ξεκινάει να προπονεί μικρές ερασιτεχνικές ομάδες φτάνοντας μετά από 24 χρόνια στην κορυφαία θέση της Ευρώπης. Όσοι ξέρουνε την μπασκετική πορεία του λένε ότι είναι παράδειγμα ανθρώπου που κατακτά την κορυφή ξεκινώντας από το μηδέν, με φαρέτρα το ταλέντο του και τη σκληρή δουλειά. Όταν ανέλαβε τον Ολυμπιακό πέρυσι, δέχτηκε σκληρότατη κριτική που όμως δεν τον λύγισε. Όπως έχει δηλώσει ο ίδιος: «... ναι είναι αλήθεια, έχω κάνει λάθη. Κάνω καθημερινά την αυτοκριτική μου. Αλλά είναι τελείως διαφορετικά λάθη από αυτά που μου καταλόγιζαν τόσον καιρό. Στην αρχή με ενοχλούσαν αυτά που διάβαζα. Χρειάστηκε να δουλέψω πολύ με τον εαυτό μου για να καταφέρω να τα κάνω να με διασκεδάζουν, αντί να με καταρακώνουν.»

Ο άνθρωπος

Γιος του Ανδρέα και της Κυριακής. Ο Ανδρέας Μπαρτζώκας μεγάλωσε στον Βαθύκαμπο, σπούδασε στην Ανωτάτη Εμπορική και από τα φοιτητικά του χρόνια γράφτηκε στην ΕΔΑ. Συνελήφθη την περίοδο της χούντας και εξορίστηκε στη Γυάρο. Ο Γιώργος στερήθηκε αυτά τα χρόνια τον πατέρα του. Με την μεταπολίτευση καλλιέργησε το αθλητικό ταλέντο του, αρχικά στο ποδόσφαιρο και μετά, λόγω «ύψους», στο μπάσκετ. Όσοι τον ξέρουν, μιλάνε για έναν προσγειωμένο και σεμνό άνθρωπο που αμέσως μετά την επιτυχία με την

κατάκτηση του Ευρωπαϊκού τροπαίου δήλωσε με μετριοφροσύνη πως «στάθηκε τυχερός» και πως απλώς «βρέθηκε την κατάλληλη στιγμή στην κατάλληλη ομάδα».

Είχε δηλώσει σε συνέντευξή του στην Εφημερίδα των συντακτών: «Οι γονείς μου και η μεγαλύτερη αδερφή μου σαφώς έπαιξαν ρόλο για όλα αυτά που κουβαλάω μέσα μου. Έχω καταλήξει ότι δεν έχει καμμία σημασία αν είσαι παιδί δεξιού ή αριστερού, γιος εφοπλιστή ή λαχειοπώλη αλλά συγκεκριμένων ανθρώπων. Και ο άνθρωπος δεν ορίζεται ούτε προσδιορίζεται από ταμπέλες και ιδιότητες αλλά από την ιεράρχηση των αξιών του και τις επιλογές του.»

Ο Γιώργος με τη σύζυγό του Αθηνά έχουνε μία τρίχρονη κόρη, την Ανδριάνα.

Τηλεφωνική επικοινωνία με τον πατέρα του, Ανδρέα

Μιλήσαμε τηλεφωνικά με τον Ανδρέα Μπαρτζώκα. Μας είπε ότι επισκέπτεται τη γενέτειρά του φιλοξενούμενος από συγγενείς και φίλους, καθώς το πατρικό του σπίτι είναι ερειπωμένο μετά το θάνατο και της μητέρας του. Το Γιώργο τον έχει πάει μία φορά πιτσιρικά να επισκεφθεί το χωριό αλλά πάντα του έλεγε ιστορίες από τη ζωή εκεί. Όσο για τον «Αραχθο» μας είπε αυθόρμητα ότι είναι για εκείνον ένας συνδετικός κρίκος με το Κεντρικό και δήλωσε φανατικός αναγνώστης. Μας ανέφερε ότι ο Δήμαρχος Κεντρικών Τζουμέρκων κ. Χασιάκος, επικοινωνήσασε μαζί του για να ευχηθεί συγχαρητήρια για τον γιο του καθώς και να τους καλέσει σε μια μελλοντική σεμνή τελετή προς τιμή του Γιώργου.

Βέβαια όπως μας δήλωσε ο κ. Ανδρέας «... αυτό τον καιρό ο Γιώργος έχει τραχανά απλωμένο» και δεν προλαβαίνει αλλά στο μέλλον θα ανταποκριθεί. Με τον κ. Ανδρέα συμφωνήσαμε να βρεθούμε μελλοντικά να μας μιλήσει για τη ζωή του και τις εμπειρίες του.

Σεμνότητα, ταπεινότητα, σκληρή δουλειά χαρακτηρίζουνε τον Γιώργο Μπαρτζώκα. Είναι στοιχεία που μπορεί να οφείλονται εν μέρει στα γονίδια ή και στην οικογένειά μας. Όπως και να 'χει είμαστε περήφανοι που έχουμε κοινή καταγωγή με τον «άνθρωπο» Γιώργο Μπαρτζώκα.

Η ομάδα μπάσκετ του Ολυμπιακού
που θριάμβευσε, κατακτώντας για 2η συνεχόμενη χρονιά τον τίτλο της πρωταθλήτριας Ευρώπης, φέτος κάτω από την προπονητική καθοδήγηση του Γιώργου Μπαρτζώκα

Πανίδα Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων

Αναδημοσίευση από την ιστοσελίδα www.tzoumerkaparko.gr , του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού πάρκου Τζουμέρκων

Η πανίδα στο Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου, περιλαμβάνει σημαντικό αριθμό χερσαίων, υδρόβιων και ιπτάμενων ασπονδύλων, αμφίβιων, ερπετών, πουλιών και θηλαστικών. Όσον αφορά στα σπονδυλόζωα έχουν καταγραφεί συνολικά 197 είδη, ενώ οι υπάρχουσες μελέτες που αφορούν τα ασπόνδυλα είναι περιορισμένες και ως σήμερα παραμένει άγνωστος ο αριθμός των ειδών που ζουν στα ενδιαίτηματα της περιοχής. Στα αλπικά λιβάδια ζουν πολλά είδη πεταλούδων, αλλά και νυχτοπεταλούδων. Ορισμένα είδη πεταλούδων έχουν περιορισμένη παγκόσμια εξάπλωση και κάνουν στην περιοχή μια από τις λιγοστές εμφανίσεις τους στον ελλαδικό χώρο.

Εκτός από τα Λεπιδόπτερα, ενδημισμός παρατηρείται και σε άλλες οικογένειες των εντόμων όπως τα ορθόπτερα, τα κολεόπτερα και τα χερσαία ασπονδύλα, τα οποία αν και δεν είναι ιδιαίτερα γνωστά στο ευρύ κοινό, έχουν ιδιαίτερη επιστημονική και βιογεωγραφική αξία.

Στα κρυστάλλινα νερά των παραπόταμων του Αράχθου και του Αχελώου ζουν 7 είδη ψαριών, ενώ ακόμη διατηρούνται ορισμένοι αμιγείς πληθυσμοί της άγριας πέστροφας. Στα ρέματα, τα υγρά αλπικά λιβάδια, στους εποχικούς νερόλακκους της περιοχής αναπαράγονται 6 είδη αμφιβίων. Ο ελληνικός βάτραχος (*Rana graeca*) ζει κοντά στην κοίτη των ορεινών ρεμάτων, η κιτρινομπομπίνα συναντάται σε υγρές θέσεις με βλάστηση, ενώ οι φρύνοι και οι σαλαμάνδρες μετά την περίοδο αναπαραγωγής τους βρίσκουν καταφύγιο στα δάση.

Στα διαφορετικά ενδιαίτηματα του πάρκου βρίσκουν καταφύγιο 19 είδη της ερπετοπανίδας (1 χερσαία χελώνα, 8 είδη σαυρών και 10 είδη φιδιών). Οι πληθυσμοί πολλών ειδών αυτής της παρεξηγημένης ομάδας ζώων, έχουν μειωθεί, λόγω των πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες. Τα ερπετά είναι σημαντικά για τα οικοσυστήματα και στις τροφικές αλυσίδες τόσο ως θηρευτές όσο και ως θηράματα. Όλα τα είδη των ερπετών προστατεύονται σύμφωνα

Φωτογραφία: Κ. Μαυροπάνος

με την ελληνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, ενώ για ορισμένα είδη όπως τα φίδια (*Elaphe quatuorlineata*, *Zamenis situla*), η μεσογειακή χελώνα (*Testudo hermanni*), ισχύει πιο αυστηρό πλαίσιο προστασίας και σαν χώρα έχουμε αναλάβει την υποχρέωση να εφαρμόσουμε ειδικότερα μέτρα, προκειμένου να προστατεύσουμε τους πληθυσμούς τους. Επιπλέον, στο Εθνικό Πάρκο καταγράφηκε για πρώτη φορά η παρουσία της οχιάς των λιβαδιών (*Vipera ursinii*) που αποτελεί ενδημικό υποείδος της οροσειράς της Πίνδου.

Η περιοχή φιλοξενεί σημαντικό αριθμό στρουθιόμορφων και αρπακτικών πτηνών (περίπου 150 είδη). Η παρουσία πολλών ειδών των αρπακτικών, καθώς και πολλών μεγάλων θηλαστικών δικαιολογεί και την αναγκαιότητα θεσμοθέτησης της περιοχής ως Εθνικού Πάρκου. Συνολικά συναντώνται εδώ 36 είδη αρπακτικών των οικογενειών *Accipitridae*, *Falconidae*. Ανάμεσά τους ξεχωρίζουν ο χρυσαετός (*Aquila chrysaetos*), ο Γυπαετός (*Gypaetus barbatus*), το Όρνιο (*Gyps fulvus*), ο Ασπροπάρης (*Neophron percnopterus*), το βραχοκιρκίνεζο (*Falco tinnunculus*), ο Πετρίτης (*Falco peregrinus*) κ.α.. Στα κωνοφόρα δάση φωλιάζουν 7 ειδών δρυοκολαπτών μεταξύ αυτών ο μαύρος δρυοκολαπτής (*Dryocopus martius*), ενώ οι ορθοπλαγιές του Λάκμου και των Τζουμέρκων αποτελούν κατάλληλο ενδιαίτημα φωλεοποίησης για αρκετά ορεινά είδη, όπως ο χιονόστρουφος (*Montifringilla nivalis*), η χιονάδα (*Eremophila alpestris*), τα οποία αναζητούν τη λεία τους στα αλπικά και υποαλπικά λιβάδια της περιοχής.

Το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Περιστερίου και Χαράδρας Αράχθου αποτελεί μια ιδιαίτερα σημαντική περιοχή για τα θηλαστικά, καθώς στα διαφορετικά ενδιαίτηματα της περιοχής έχει καταγραφεί η παρουσία του _ των ειδών των θηλαστικών που απαντώνται στην Ελλάδα (30 είδη θηλαστικών που ανήκουν σε 17 οικογένειες). Πιο αναλυτικά, στην περιοχή ζουν 4 είδη εντομοφάγων (*Insectivora*), ένα είδος λαγόμορφου (*Lagomorpha*), και 8 είδη τρωκτικών (*Rodentia*), 4 είδη οπληφόρων αρτιοδάκτυλων θηλαστικών (*Artiodactyla*) και 8 είδη σαρκοφάγων θηλαστικών.

Στα σπήλαια και στις σχισμές των βράχων ζουν τουλάχιστον 5 είδη χειροπτερών (οικογενειες *Rhinilophidae* και *Vespertilionidae*), τα οποία χρήζουν ιδιαίτερης προστασίας εξαιτίας της καταστροφής των ενδιαιτημάτων τους. Η παρουσία της Αρκούδας (*Ursus arctos*) είναι αισθητή στο μεγαλύτερο

τμήμα του Εθνικού Πάρκου, η οποία για να ικανοποιήσει τις τροφικές της ανάγκες μετακινείται σε μεγάλες αποστάσεις. Η ευρύτερη περιοχή αποτελεί το νοτιοδυτικό όριο της γεωγραφικής εξάπλωσης της αρκούδας στη χώρα μας. Ο αγριόγατος (*Felis sylvestris*), είναι ένα εντυπωσιακό αιλουροειδές που μπορεί να σας ξαφνιάζει αν αποφασίσετε να διαβείτε τα δασωμένα μονοπάτια στο Εθνικό Πάρκο. Οι καλοί ιχνηλάτες, σίγουρα θα βρουν βιοδηλωτικά ίχνη της βίδρας (*Lutra lutra*) κατά μήκος των οχθών των ποταμών, παρόλο που τα τελευταία χρόνια οι πληθυσμοί της έχουν μειωθεί σημαντικά, σε παγκόσμιο επίπεδο, εξαιτίας της ανθρωπίνης όχλησης και της μείωσης της τροφής της. Το

Αγριόγιδο (*Rupicapra rupicapra balcanica*), διατηρεί μικρούς πληθυσμούς στα Τζουμέρκα και συναντάται σε επικλινείς καλυμμένες με δάση πλαγιές που καταλήγουν προς τα πάνω σε απόκρημνες κορυφές με σάρες, λούκια και περισσότερο ή λιγότερο οριζόντια διαζώματα με άφθονη ποώδη βλάστηση που συνήθως γεινιάζουν αναλόγως του υψομέτρου με υπαλπικά λιβάδια. Η παρουσία του Ζαρκαδιού (*Capreolus capreolus*) αποτελεί ενδείκτη της πολυμορφίας και της ποικιλότητας των οικοσυστημάτων του Εθνικού Πάρκου.

Όσον αφορά στα κτηνοτροφικά είδη, αξίζει να αναφερθούμε στην εκτροφή του προβάτου καλαρρύτικης φυλής (μπούτσικο) από τους κατοίκους των χωριών Καλαρρύτες και Συρράκο.

Οι παλιοί κτηνοτρόφοι υποστηρίζουν ότι τα πρόβατα αυτής της φυλής προήλθαν από τη διασταύρωση του Ορεινού Ηπειρωτικού προβάτου με το πρόβατο της φυλής *comisana*, άτομα της οποίας μεταφέρθηκαν από τη Σικελία, στα μέσα του 18ου αιώνα, από Συρρακιώτες εμπόρους με σκοπό την παραγωγή μαλλιού καλύτερης ποιότητας. Ο συνολικός πληθυσμός αυτής της φυλής στην Ελλάδα ανέρχεται σε 5.000 άτομα.

ΝΕΑ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ

 Το νερό στην Φτέρη Κεντρικού έφτασε στην Δεξαμενή από τα Νταλέικα Δίστρατου. Το νερό αυτό είναι πιστοποιημένο πόσιμο. Λογικά θα ικανοποιήσει τις ανάγκες της Φτέρης ακόμη και το καλοκαίρι που είναι αυξημένες. Να σας θυμίσουμε ότι πέρισυ τον Ιούλιο, το πρόβλημα είχε φτάσει στο απροχώρητο καθώς επί εβδομάδες δεν είχανε τα νοικοκυριά σταγόνα νερού. Σε επαφή που είχαμε τότε με τον Δήμαρχο, δήλωσε γνώστης του προβλήματος και ότι αυτό θα λυνότανε άμεσα. Το άμεσα καθυστέρησε 10 μήνες αλλά τουλάχιστον ολοκληρώθηκε πριν την μεγάλη ζήτηση του Αυγούστου.

 Η ασφαλτόστρωση 1500 μέτρων του δρόμου Ναζαίοι – Κρυονέρι προχώρησε ικανοποιητικά.

Όσοι επισκεφθούνε τους Ναζαίους θα απολαύσουν 1200 μέτρα ασφαλτοστρωμένου δρόμου. Άλλα 300 μέτρα είναι ακόμη στο στάδιο της χαλικόστρωσης αλλά όπως μας ενημέρωσε ο πρόεδρος Χρήστος Κωνσταντάκης ήδη μερίμνησε να «ξεκολλήσει» το πρόγραμμα χρηματοδότησης ώστε να ολοκληρωθεί και το τελευταίο κομμάτι σύντομα.

 Συζητώντας τηλεφωνικά με τον πρόεδρο Χρήστο Κωνσταντάκη σχετικά με την πρόταση του συμπολίτη μας Αντώνη Μάνου για την δημιουργία βρυσών μας δήλωσε ότι κάτι τέτοιο είναι για πολλούς λόγους ανέφικτο. Κατ' αρχάς το νερό από τον Βρυσοκάλαμο είχε σχεδιαστεί για να τροφοδοτήσει αυστηρά τα χωριά Ναζαίοι, Κρυονέρι και Λαγκάδια.

Μπορεί τους μήνες του χειμώνα να υπάρχει άφθονο νερό αλλά τους καλοκαιρικούς μήνες δεν περισσεύει. Επίσης, το δίκτυο που προτείνεται χρειάζεται χοντρικά περί τα 20,000 ευρώ αφού πρέπει να σχεδιαστεί από την αρχή κόστος που είναι υπερβολικό. Όσο για το νερό των συγκεκριμένων σπιτιών αμφισβητεί ότι δεν είναι πόσιμο.

 Φέτος το καλοκαίρι εκτός από τη βόλτα σας για κολύμπι, καφέ ή και φαγητό στην πισίνα του ξενοδοχείου "Χαγιάτι" στην Φτέρη, περάστε και τις βραδυνές ώρες. Όπως μας ενημέρωσε η οικοδόσποινα Βάσω θα λειτουργεί και κλαμπάκι για... βραδινές εξορμήσεις.

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΝΑΖΑΙΩΝ

Τα τελευταία χρόνια το διήμερο παραδοσιακό πανηγύρι των Ναζαίων είχε μειωμένη συμμετοχή κόσμου και στα τραπέζια αλλά κυρίως και στην ανταπόκριση του κόσμου για χορό. Αυτό ήτανε μάλλον φυσιολογικό δεδομένης και της κρίσης, όταν ο χορός είναι επί πληρωμή. Φέτος το πανηγύρι θα γίνει μία βραδιά, στις 23 Αυγούστου. Απόφαση σοφή, κατά την γνώμη μας, που πιστεύουμε θα δώσει νέα πνοή στο πανηγύρι μας. Θα παίζει ζωντανά η αγαπημένη μας ορχήστρα του Κώστα Σκανδάλη και όπως πάντα θα υπάρχουν μεζέδες, κρασί και μπίρα.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ Δ.Ε. ΑΘΑΜΑΝΙΑΣ

1. Η Ένωση θα πραγματοποιήσει και φέτος, σε συνεργασία με το Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων την εκδήλωση: Αθαμάνιος Διαδρομή «Λαμπρινή Σπαή». Αυτή τη φορά η διαδρομή θα έχει αφετηρία το Τετράκωμο και θα τερματίσει στο Αθαμάνιο. Η εκδήλωση θα πραγματοποιηθεί στις 10 Αυγούστου 2013 το απόγευμα του Σαββάτου. Η εκκίνηση της Διαδρομής θα γίνει από την Πλατεία του Τετράκωμου στις 17.30μ.μ.

2. Το βράδυ της ίδιας μέρας στη Φτέρη θα πραγματοποιηθεί το Φεστιβάλ Παραδοσιακών χορών. Το Φεστιβάλ θα ξεκινήσει με τη χορωδία των Αγνάντων του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων. Στο φεστιβάλ συμμετέχουν τα χορευτικά:

- Του εκπολιτιστικού και εξωραϊστικού συλλόγου “Τα Άγναντα”
- Του εκπολιτιστικού Συλλόγου Αθαμανίου “Ο Αθάμας”
- Του πολιτιστικού Συλλόγου Θεοδωριανιτών “Η Κωστελάτα”
- Του Πολιτιστικού Συλλόγου Άρτας “Ο Μακρυγιάννης”

Οργάνωση

- Ένωση Συλλόγων και Αδελφοτήτων της Δ.Ε. Αθαμανίας
- Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων

Με το πέρας του χορευτικού φεστιβάλ και της χορωδίας θα ακολουθήσει χορός για όλους. Η είσοδος είναι ελεύθερη και ο χορός μέχρι πρωίας.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΔΙΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΑΡΤΑΣ
ΚΑΒΑΦΗ 20 ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 153 43
ΤΗΛ. 210 6001418 FAX: 210 6391787

ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΚΟΥΛΟΥΡΑΣ 2013

Ο Σύλλογος των Απανταχού Διστρατιωτών Άρτας διοργανώνει και εφέτος τη **γιορτή της κουλούρας, του ψωμιού που μεγάλωσε πολλές γενιές στα Τζουμέρκα, το Σάββατο 17 Αυγούστου 2013** και απο ώρα 8 το βράδι στο **Τραπεζάκι Διστράτου δίπλα στη λίμνη**, με ψήσιμο **κουλούρας στη γάστρα, πάνω σε κουτσουμπόφυλλα**, με μουσική και παραδοσιακά τραγούδια από την ορχήστρα του Βασίλη Γεραγόρη. Η **κουλούρα θα συνοδεύεται** και με την ντόπια **πρέντζα**. Οι εκδηλώσεις αυτές, στοχεύουν να προβληθεί η πανέμορφη φύση, η ιστορία και οι παραδόσεις των χωριών του **Αράχθου** και των **Τζουμέρκων**. Ο **χορός είναι ελεύθερος**, η **κουλούρα** και η **πρέντζα** θα προσφέρονται δωρεάν.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΟΝΤΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΝΑΚΟΣ

8^ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΑΧΘΕΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Στις 7, 8, 10 11 και 12 Αυγούστου 2013 θα πραγματοποιηθεί και φέτος το 8ο Φεστιβάλ του Αραχθείου Θεάτρου στο Παλαιοχώρι Σκούπας - Άρτας

Το βράδυ της 7ης Αυγούστου ο Σταύρος Ι. Καψάλης, δεξιότεχνης και μεγάλος δάσκαλος του κλαρίνου, θα μας ταξιδέψει με την ορχήστρα του στους ήχους της παραδοσιακής μουσικής της Ηπείρου. Θα τιμήσουμε και θα ευχαριστήσουμε το Σταύρο Καψάλη για την προσφορά του στην παραδοσιακή μας μουσική κληρονομιά, ειδικότερα όμως για τη συνεχή παρουσία του τα τελευταία χρόνια στα λαογραφικά δρώμενα του θεάτρου μας. Μια πλειάδα καταξιωμένων τραγουδιστών μεταξύ των οποίων ο Αντώνης Κυρίτσης, ο Ι. Κούρτης, ο Γιώργος Μεράτζας, η Γιώτα Γρίβα, ο Γιάννης Καψάλης και άλλοι, θα τραγουδήσουν αξέχαστες παραδοσιακές επιτυχίες. Παράλληλα, χορευτικά συγκροτήματα της περιοχής μας, ενηλίκων και παιδιών, (“Μερακλήδες”, “Παιδικό Χορευτικό Αγνάντων”) υπό τους ήχους της ορχήστρας του Σταύρου Καψάλη και τα τραγούδια των καταξιωμένων τραγουδιστών μας, θα παρουσιάσουν ένα υπέροχο θέαμα. Στην ορχήστρα συμμετέχουν, στο κλαρίνο Μάκης Τσίγκος και Βασίλης Παπαγεωργίου, στο βιολί ο Κώστας Καραγιώργος και στο ντέφι ο Χρόνης Καψάλης και ο Σπύρος Αλέβωρντας. Τον τιμώμενο καλλιτέχνη θα προλογίσει ο δημοσιογράφος κ. Χρήστος Μέγας.

Λόγω του χαρακτήρα της εκδήλωσης, το αφιέρωμα στο Σταύρο Καψάλη θα καλύψει ο ART TV στην εκπομπή “Στα μονοπάτια της Παράδοσης”, που παρουσιάζει η δημοσιογράφος κα Βίκυ Ευαγγελίου. Ταυτόχρονα, ο ART TV θα παρουσιάσει ένα οδοιπορικό στα αξιοθέατα του όμορφου χωριού μας.

Στις 8 Αυγούστου θα δοθεί παράσταση από τη Θεατρική Σκηνή Πρέβεζας με το έργο “Το τίμημα”. Το έργο πραγματεύεται την ερωτική ιστορία δύο νέων μέσα στο κοινωνικό πλαίσιο της Πρέβεζας τη δεκαετία του ‘50. Η μυθοπλασία αυτή είναι σύνθεση δύο ιστοριών, μιας που εκτυλίσσεται στην Πρέβεζα και μιας ανάλογης που εξιστορείται στη νουβέλα του Κωνσταντίνου Θεοτόκη “Η Τιμή και το Χρήμα”. Τα κείμενα και η σκηνοθεσία είναι του Κωνσταντίνου Καζούκα.

Στις 10 Αυγούστου η Εταιρεία Θεάτρου Θεσσαλονίκης *Λαμπιόνι* θα παρουσιάσει τη θεατρική παράσταση “Ο Κύκλος με την Κιμωλία” του Μπέρτολτ Μπρεχτ, σε σκηνοθεσία Αννίτας Γκαϊτατζή. Μια περιπέτεια δοσμένη με χιούμορ και ευαισθησία για μικρούς και μεγάλους. Η Γκρούσσα διεκδικεί ένα παιδί που εγκαταλείπεται από τη μητέρα του στην προσπάθειά της να σωθεί. Σε ποιον ανήκει το παιδί όταν το ζητά η φυσική του μητέρα; Η απάντηση δίνεται με το γνωστό κύκλο με την κιμωλία. Μια τρυφερή ιστορία μητρότητας αλλά και μια σαρκαστική κωμωδία για θεσμούς και ανθρώπους. Ένα λαϊκό παραμύθι που το κωμικό εναλλάσσεται με το δραματικό.

Στις 11 Αυγούστου το Θεατρικό Εργαστήρι Πρέβεζας θα παρουσιάσει την παράσταση “Αναζητώντας τον Προμηθέα”, σε διασκευή και σκηνοθεσία της κυρίας Λίλης Σακκά. Η αναζήτηση του Προμηθέα τότε και τώρα. Το τότε ήταν ο Πόντος. Η αδικία, ο πόνος, ο ξεριζωμός, το απόλυτο μηδέν και η προσπάθεια για μια νέα αρχή,

Μετάφραση-Διασκευή-Μουσική Επιμέλεια: Νίκη Τριανταφυλλίδη
Σκηνοθεσία-Κινησιολογία: Ζωή Μασούρα
Ώρα ενάρξεως παραστάσεων: 21.00.
Είσοδος Ελεύθερη

η αλληλεγγύη, η ελπίδα. “Το νέο ανοιξιάτικο χορτάρι θα σκεπάσει τις ταφόπλακες και η ζωή θα ξαναπάρει αγκομαχώντας τον ανήφορο”. Το τώρα είναι ο αιώνιος Προμηθέας που ανοίγει νέους δρόμους, η άδικη εξουσία. Ο χορός-κόσμος που αρχικά φοβάται, ακούει, συνειδητοποιεί, αντιδρά, αντιστέκεται, ελπίζει... Ο καθένας ξεχωριστά αλλά και όλοι μαζί. Κοινό σημείο είναι ο Καύκασος, η αδικία, η τιμωρία, η ελπίδα, η δημιουργία. Η παράσταση είναι αποτέλεσμα της αγωνίας και της ανάγκης μας να μιλήσουμε γι’ αυτά που συμβαίνουν γύρω μας. Η αφήγηση του Καζαντζάκη εμπλέκεται με την τραγωδία του Αισχύλου σε μια προσπάθεια να συνδέσουμε το τότε -την ιστορία του Πόντου- με το τώρα -την ιστορία του Προμηθέα- η οποία επαναλαμβάνεται μέχρι και σήμερα.

Στις 12 Αυγούστου θα δοθεί η παράσταση “Εκκλησιάζουσες” του Αριστοφάνη από την Πειραματική Σκηνή “Πενίας Τέχνες”. Μια ανατροπή, μια αναίμακτη επανάσταση. Στο έργο του Αριστοφάνη, “Εκκλησιάζουσες”, οι γυναίκες παίρνουν στα χέρια τους την εξουσία μ’ ένα μελετημένο σχέδιο. Με αρχηγό τη δαιμόνια Πραξαγόρα, μεταμφιέζονται σε άντρες και πηγαίνουν στην Εκκλησία του Δήμου για να ψηφίσουν. Ένα έξυπνο κόλπο, που τους δίνει τη διακυβέρνηση της χώρας. Η διασκευή της Νίκης Τριανταφυλλίδη, τοποθετεί τις “Εκκλησιάζουσες” στο παρόν, τη σύγχρονη εποχή του μνημονίου και της τρόικας, σεβόμενη ωστόσο το διαχρονικό, ούτως ή άλλως, πνεύμα του έργου του Αριστοφάνη. Η Πραξαγόρα και οι γυναίκες της Αθήνας, συμβολίζουν το νέο αίμα στην πολιτική σκηνή, τους πολιτικούς, που είναι αμόλυντοι από την αρρώστια της εξουσίας και έρχονται αποφασισμένοι να πάρουν την τύχη της πατρίδας στα χέρια τους, ανατρέποντας το βαθιά διεφθαρμένο πολιτικό καθεστώς των προηγούμενων γενιών. Και το πολίτευμα που θεσπίζουν είναι ένα δίκαιο πολίτευμα. Ίσα δικαιώματα για όλους, όλοι ίσοι απέναντι στους νόμους, ανεξαρτήτως φύλου, χρώματος, εθνικότητας, ένα κοινό σύστημα διαβίωσης, ένα κοινό δημόσιο ταμείο, δίκαιος καταμερισμός του πλούτου, κατάργηση της ατομικής περιουσίας και πάνω από όλα πρόσβαση όλων ανεξαιρέτως των πολιτών, σε όλα τα αγαθά που είναι απαραίτητα για μια ανθρώπινη και αξιοπρεπή ζωή, τροφή, στέγη, εργασία, εκπαίδευση. Μία πολιτική σάτιρα που σπηλιτεύει με κωμικό και ταυτόχρονα καυστικό τρόπο τα κακώς κείμενα στην πολιτική σκηνή της Ελλάδος και περνά μηνύματα αφύπνισης και εγρήγορσης όλων μπροστά στους κινδύνους που έρχονται από παντού. Μια αλλαγή που για για να πετύχει πρέπει να αποφύγει τις “κακοτοπιές”, για να μπορέσει να είναι κατ’ ουσίαν και όχι μόνο κατ’ όνομα, δίκαιη.

Η παράσταση είναι αφιερωμένη στη μνήμη της Νίκης Τριανταφυλλίδη (1942-2013), η οποία μπορεί ταξίδεψε στη γειτονιά των αγγέλων πρόσφατα, αλλά είναι σίγουρο πως θα συνεχίσει να κατοικεί για πάντα, στις καρδιές όλων όσων την αγάπησαν.

Σας περιμένουμε και καλή διασκέδαση
Με φιλικούς χαιρετισμούς
Ρίτα Μυστακοπούλου-Νάστου

Κ Ο Ι Ν Ω Ν Ι Κ Α

ΓΑΜΟΣ

✂ Η Παρασκευή Δημητρίου Σχίζα και ο Αριστοτέλης Κουτίβας στις 21 Ιουνίου 2013, τέλεσαν τον γάμο τους στον Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου κτήμα Καβαλάρης στην Πάρνηθα. Πολλές ευχές στο ζευγάρι. Να είναι πάντα ευτυχισμένοι.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

✂ Στις 7 Μαρτίου η Μαρία Σωκράτη Χουλιάρα από τους Ναζαΐους Κεντρικού και ο Βασίλης Πουλαρίκας απέκτησαν και δεύτερο κορίτσι. Να τους ζήσει.

✂ Στις 13 Ιουνίου 2013 η Νατάσα Γιαννέλου και ο Γιώργος Χρυσοβέργης απέκτησαν αγόρι. Να τους ζήσει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 11 Ιουνίου 2013 απεβίωσε στην Αθήνα η Κασσιανή Ιωάννη Μιχαλοπούλου σε ηλικία 87 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Νίκαιας Αθηνών.
- Στις 11 Ιουνίου 2013 απεβίωσε στην Άρτα η Σταυρούλα Γεωργίου Αναστασοπούλου σε ηλικία 94 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Λαγκάδια Κεντρικού. Μετά την ταφή ακολούθησε καφές και φαγητό στο μαγαζί του Αλέκου Μπαλαούρα Φτέρης.
- Στις 23 Μαΐου 2013 απεβίωσε στην Άρτα η Αγαθή Κωνσταντίνου Πάνου σε ηλικία 96 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Λαγκάδια Κεντρικού.
- Στις 23 Μαΐου 2013 απεβίωσε στη Γλώσσα Σκοπέλου η Μαρία Απόστολου Καλιακάτσου σε ηλικία 67 ετών. Κηδεύτηκε την επομένη στο νεκροταφείο Γλώσσας Σκοπέλου.
- Στις 14 Απριλίου 2013 απεβίωσε ο Βάγιας Σαλαγιάννης σύζυγος Ελευθερίας Καλιακάτσου, σε ηλικία 78 ετών. Η νεκρώσιμος ακολουθία τελέστηκε την επομένη μέρα στο Παραδείσι Ρόδο όπου ζούσε τα τελευταία χρόνια.
- Ημέρα Πέμπτη 4 Απριλίου 2013. «Έφυγε» για το «μεγάλο ταξίδι» ο Δημήτριος Ι. Ψυχογιός από το Βαθύκαμπο. Την επομένη συνοδεύτηκε στην τελευταία του κατοικία από συγγενείς και συγχωριανούς στο νεκροταφείο Κρουονερίου. Πιστός μέχρι την τελευταία του στιγμή, 87 χρονών, στην αγροτική γη και το χωριό που δεν τα εγκατέλειψε ποτέ. Καλό σου ταξίδι.
Ιωάννης Δ. Ψυχογιός

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Στις 30 Ιουνίου 2013 στον Ι.Ν. Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης Κρουονερίου κεντρικού τελέστηκε το 40ήμερο μνημόσυνο της Αγαθής Κώστα Πάνου. Μαζί τελέστηκε και το 6μηνο της αείμνηστης Μαρίας Κατσινέλη.
- Στις 23 Ιουνίου 2013 στον Ι.Ν. Αγ. Νικολάου Ναζαίων Κεντρικού τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο του αείμνηστου Γιώργου Καλιακάτσου.
- Στις 24 Μαΐου 2013 στη Γλώσσα Σκοπέλου τελέστηκε το 40ήμερο μνημόσυνο της Μαρίας Αποστόλη Καλιακάτσου.
- Στις 19 Μαΐου 2013 στον Ι.Ν. Αγ. Παρασκευής Φτέρης Κεντρικού τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο του αείμνηστου Αναστάσιου Μπαλαούρα.

Έφυγε από τη ζωή ο τ. βουλευτής Γιάννης Αράνης

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στα περίφημα Τζουμέρκα, στο Κεντρικό Άρτας. (29/10/1931). Πήγε Δημοτικό Σχολείο στη Φτέρη και Γυμνάσιο μαζί με τα αδέρφια του στην Άρτα. Το 1954 ήρθε στην Αθήνα, όπου φοίτησε στην Ανωτάτη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά. Παντρεύτηκε και έκανε δύο κόρες και τρία εγγόνια.

Ο πολιτικός

Αρκετά πλούσια είναι η ενασχόληση του Ι. Αράνη με τα κοινά. Έχει επίσημα αναγνωρισμένη συμμετοχή στην Εθνική Αντίσταση το 1943-44 ως Επονίτης. Στα φοιτητικά του χρόνια, είχε έντονη συνδικαλιστική δράση, εξελέγη στο Δ.Σ. του Φοιτητικού Συλλόγου Πειραιά, διετέλεσε γραμματέας του Φοιτητικού Συλλόγου Άρτας και υπήρξε ιδρυτικό στέλεχος της Πανοπουδαστικής. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος και ο πρώτος γραμματέας του συλλόγου «Ο Άραχθος». Κατά τη διάρκεια της χούντας συμμετείχε στην τοπική αυτοδιοίκηση και εξέδιδε την εφημερίδα «Πειραιϊκό μέλλον», που την κατέσχεσε η χούντα. Μετά τη χούντα, εκλέγεται για 4 τετραετίες δημοτικός σύμβουλος Περάματος, όπου έκανε 8 χρόνια πρόεδρος Δημοτικού συμβουλίου και 2 χρόνια Αντιδήμαρχος. Για αρκετά χρόνια ήταν πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου Περάματος με πλούσια δράση και προσφορά. Το 1996 εξελέγη βουλευτής Β' Πειραιά κοντά στο Δημήτρη Τσοβόλα με το ΔΗΚΚΙ. Μετέχει μέχρι τέλος στη διαρκή επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων της Βουλής και στη μόνιμη επιτροπή αποτίμησης τεχνολογίας της Βουλής.

Ήταν ακόμη υποψήφιος βουλευτής στην Α' Πειραιά με το ΣΥΡΙΖΑ.

Τους τελευταίους μήνες, δυστυχώς, τον είχε καταβάλει η επάρατος νόσος με την οποία έδωσε σκληρή μάχη για να κρατηθεί στη ζωή. Δυστυχώς δεν τα κατάφερε. Πέθανε περήφανος, δίνοντας την ευχή του στα παιδιά του και έφυγε έτσι απλά, όπως ήρθε, από τα περήφανα βουνά των Τζουμέρκων, πάντα δίκαιος και δημοκρατικός μαζί μας.

«Το πέτρινο τόξο ορθώθηκε κόντρα στη λαμπάδα...»
Κ. Κρυστάλλης

Καλό σου ταξίδι, αγαπητέ μας πατέρα και παππού
Με αγάπη
τα παιδιά σου

12-06-2013

Θυμάμαι, μάνα –μικρά παιδιά που είμασταν- όταν φεύγαμε από το σπίτι, μας συνόδευες μέχρι πέρα στα δένδρα.

Εκεί, στεκόσουν και μας αγνάντευες μέχρι που «κρυβόμασταν» πίσω στην Καραβίδα...

Και τότε, με σκυμένο το κεφάλι, με κλωμό το πρόσωπό σου και με πόνο ψυχής, γύριζες στο σπίτι, άφωνη, χωρίς λαλιά, όπου έξω στο αλώνι σε περίμενε ο πατέρας –πιο ψύχραιμος από εσένα- που προσπαθούσε να σε «παρηγορήσει».

Θυμάμαι, μάνα, όταν επέστρεφα από μακρινό για σένα ταξίδι, από το πρωί μπεινοέβγαινες στο σπίτι, δεν περνούσε η ώρα μέχρι να έρθω και πολλές φορές σε εύρισα κάτω στην Καραβίδα να περιμένεις και συνήθως δεχόσουν τις παρατηρήσεις.

Από τότε, οι απλές αυτές κινήσεις σου σε συνδυασμό με τόσα άλλα, μου έδωσαν την αφορμή να προσπαθήσω να εξηγήσω και να δικαιολογήσω αυτές τις απλές κινήσεις σου που τις εύρισα υπερβολικές –να ψάξω και να μπω όσο πιο βαθιά μπορώ, σ' αυτό το «μυστήριο» που λέγεται «μάννα».

Χρειάστηκε πολύς χρόνος, χρειάστηκε να δω τη μάνα των δικών μου παιδιών, τη μάνα της διπλανής πόρτας, την ανώνυμη μάνα να ενεργεί, να πράττει και να κινείται σύμφωνα με τις δικές σου απλές πράξεις.

Τότε κατάλαβα ότι δεν έπρεπε να σε «μαλώνω» γιατί με περίμενες στην Καραβίδα, αλλά και σήμερα, αυτή την ώρα είναι η πιο κατάλληλη και επίκαιρη στιγμή να θυμηθούμε το τι θα πει μάνα.

Τότε κατάλαβα πως η μάνα, η ανώνυμη μάνα, είναι η μεγάλη και αγέραστη μορφή που συγκλονίζει την πανανθρώπινη ψυχή, είναι –όπως λέει ο ποιητής- ο πηλός που πάει να γίνει φως.

Τότε κατάλαβα, ότι η φθορά που μειώνει, συντρίβει και αφανίζει ανθρώπους και αντικείμενα, νοσταλγίες και προσπάθειες, πρωτοβουλίες και αναμονές, στέκει αδύναμη μπροστά σου.

Όποια κι αν είσαι, είτε ξακουστή βασίλισσα, είτε άσημη φτωχομάνα, είτε σοφή είτε πρωτόγονη, έχεις μια αξία αναντικατάστατη.

Πόσους και πόσους εργάτες του πνεύματος και της τέχνης –ανθρώπους πιο πάνω από εμάς- ενέπνευσε η μορφή της μάνας.

Πόσα υπέροχα έργα προέκυψαν από τη γραφίδα σου, γιατί είσαι το στεριωθέμελο, που πάνω του στεριώνεται η ομορφιά της ζωής.

Αν πάρουμε όλα μαζί, όσα ο ποιητής γράφει, όσα ο μουσικός ψάλλει, όσα ένα ορφανό στον τάφο μοιρολογάει, αν συγκεντρώσουμε όλο το σεβασμό όλων των μεγάλων παιδαγωγών προς τη μάνα, αν μπορέσουμε να ρίξουμε μια ματιά στην τσακισμένη ψυχή της μάνας που επισκέπτεται τον άσωτο γιο της στη φυλακή, αν μετρούσαμε τις ώρες που αγρυπνά το μάτι της πλάι στο άρρωστο παιδί της, αν προσθέσουμε το κοσμοξακουσμένο άγαλμα της μάνας που βρίσκεται στο νεκροταφείο της Γένοβας και αν –πάνω απ' όλα αυτά- αφήσουμε να ακτινοβολήσει της Παναγιάς μας η μορφή, ίσως τότε μπορέσουμε να πάρουμε μια ιδέα του τι είναι μάνα.

Όμως, στο βάθος του θαύματος, σίγουρα δεν θα φτάναμε...

Όλοι είμαστε παιδιά κάποιας μάνας και γι' αυτό όλοι μας έχουμε άμεση και τόσο συγκινητική –πολλές φορές- πείρα της μητρικής καρδιάς της.

Κανείς όμως δεν μπορεί να εισχωρήσει μέσα σ' αυτό το ιερό μυστήριο που κρύβει μέσα της. Είναι τα άδυτα των αδύτων της ανθρώπινης καρδιάς.

Η μάνα δεν είναι μόνο της σωματικής ζωής η πηγή, αλλά και του πηλικού μας βίου η εστία.

Δεν μας χαρίζει μόνο το κόκκινο αίμα που κυκλοφορεί στις φλέβες μας αλλά μας δίνει και το άυλο εκεί-

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΑΡΑΧΘΟΥ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΠΟΣΟ
1	ΛΑΜΠΡΑΚΗ ΑΝΝΑ	20.00 €
2	ΠΑΝΟΣ ΧΡ.ΚΩΝ/ΝΟΣ	30.00 €
3	ΚΩΣΤΑΒΑΣΙΛΗ ΕΥΓΕΝΙΑ	20.00 €
4	ΣΦΗΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	50.00 €
5	ΜΠΙΛΙΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ	10.00 €
6	ΜΠΙΛΙΝΗ ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑ	10.00 €
7	ΚΟΥΜΠΟΥΝΗΣ ΗΛΙΑΣ	10.00 €
8	ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΚΗΣ ΕΠΑΜ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	20.00 €
9	ΤΡΙΑΝΤΟΥ ΠΗΝΕΛΟΠΗ	15.00 €
10	ΣΙΑΦΑΡΙΚΑ ΟΥΡΑΝΙΑ	50.00 €
11	ΚΑΜΠΡΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ	10.00 €
12	ΓΚΟΖΙΑΚΑ ΔΙΑΜΑΝΤΩ	10.00 €
13	ΔΗΜΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	10.00 €
14	ΓΙΩΤΗ ΓΕΩΡΓ.ΔΗΜΗΤΡΑ	20.00 €
15	ΓΙΩΤΗΣ ΑΛΕΞ. ΧΡΗΣΤΟΣ	20.00 €
16	ΣΙΑΦΑΡΙΚΑΣ ΑΛΚΗΣ	50.00 €
17	ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ	15.00 €
18	ΜΠΟΜΠΟΛΗΣ ΚΩΝ.ΝΙΚΟΣ	10.00 €
	ΣΥΝΟΛΟ	380.00 €
ΧΟΡΗΓΙΕΣ		
1	ΧΟΡΗΓΙΑ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΦΥΛΛΟ 181	1.000,00 €
	ΣΥΝΟΛΟ	1.000,00 €

νο θεϊκό ρευστό, που κυκλοφορεί σαν ρίγος στην ψυχή μας και την παρακινεί στα τίμια, τα υψηλά και τα μεγάλα. Ό,τι ηθικό και ωραίο έχουμε στην καρδιά μας, βλαστάνει με τη φροντίδα της. Τρεις φορές τρέφει το παιδί της η μάνα: με το αίμα της, με το γάλα της και με την αρετή της ψυχής της. Και έχει ένα τόσο ήρεμο και γεμάτο καλοσύνη τρόπο να παιδαγωγεί το παιδί της, που θέλει να πει κάτι και στον δάσκαλο που θα το δεχθεί για πρώτη φορά στο σχολείο: -και μη το αγριέψεις με κρύα δασκαλικά, -μα, πάρτου την ψυχή και μίλα του γλυκά. Αλήθεια, πως θα ήταν η ανθρωπότητα αν το σχολείο ήταν σαν μια μάνα; Αβάσταχτος πόνος οδύνης και θλίψης ξεριζώνει τα σπλάχνα της και περιφέρεται στο ρημαγμένο σπίτι της, το τραγικό ερείπιο του εαυτού της, όταν ο χάρος άσπλαχνος θερίσει άγρια τον κόρφο της και της αρπάξει το παιδί της. Μέσα σ’ ένα τρίστιχο, ο Οδυσσέας Ελύτης, δίνει την τραγική ζωγραφιά. - Με τα κουρέλια των μαλλιών στους ώμους... άχ αφήστε την! - Μισή κερί μισή φωτιά μια μάνα κλαίει... αφήστε την! - Στις παγωμένες άδειες κάμαρες όπου γυρνάει... Όταν σ’ ένα λαό καταπέσει η μητρότητα, σε τίποτα δεν οφελεί η άλλη παιδεία και η κατάρτιση της μητρότητας είναι η παράλυση και παρακμή της κοινωνίας, η οποία ελάχιστα ή σχεδόν τίποτα δεν προσφέρει για να αμοίψει το ρόλο και το έργο της μάνας. Μάνα, έφυγα από κοντά σου από μικρό παιδί και είμαι σίγουρος ότι δεν με «χόρτασες», όπως και εγώ εσένα και τον πατέρα. Είμαι όμως σίγουρος ότι και οι δυό σας φύγατε με την πεποίθηση ότι και εγώ και η Ειρήνη και ο Γιώργος και ο Τάσος και όλοι μας που είμασταν πιο μακριά, σας νοιαζόμασταν πάντα. Είχες, μάνα, και εσύ και ο πατέρας μας τα δύο άλλα παιδιά σας, τον Δημήτρη και τον Τάσο, που κάθε ώρα και στιγμή ήταν κοντά σας. Το δικό μου κενό απουσίας, τα αδέρφια μου το κάλυψαν αγόγγυστα και με τον καλλίτερο τρόπο και θέλω να τους ευχαριστήσω γι’ αυτό, καθώς επίσης και όλους τους άλλους που καθημερινά είχαν την έννοια σας τα τελευταία δύσκολα χρόνια. Θέλω να ευχαριστήσω και εσένα, μάνα, για ό,τι έκανες για μένα και να ζητήσω συγγνώμη για ό,τι τυχόν εγώ παρέλειψα να κάνω. Καλό ταξίδι, μάνα μου, και όταν συναντήσεις τον πατέρα μας- αυτόν τον άνθρωπο που όσο και να γυρίσω τη μνήμη μου πίσω, δε βρίσκω ούτε μια στιγμή που να σου χάλασε το χατήρι ή να σε στεναχώρησε- πες του ότι τον έχουμε στα σπίτια μας –όπως και εσένα- θυμόμαστε τα απλά σοφά λόγια του, τα κάνουμε πράξη και τα μεταφέρουμε στα παιδιά μας και τα εγγόνια μας.

Καλό ταξίδι, μάνα μου.
Βασίλειος Γ. Αναστασόπουλος

ΥΓ.: Η Σταυρούλα, σύζυγος Γεωργίου Αναστασόπουλου, απεβίωσε στην Άρτα την 10^η Ιουνίου 2013 και κηδεύτηκε στις 12 Ιουνίου 2013 στα Λαγγιάδια Κεντρικού –στον Προφήτη Ηλία.

«Στην Ήπειρο ζει ο Μολοσσός»

Ο Μολοσσός ζει στην Ήπειρο. Μέχρι σήμερα ξέραμε πως η Ήπειρος μάς έχει χαρίσει σπουδαία σκυλιά, ανθεκτικά, σκληροτράχηλα, σκυλιά αρχέγονα, που δεν έχουν εκφυλιστεί από “επεξεργασίες” των “ειδικών”, σκυλιά όπως οι ελληνικοί ποιμενικοί. Εδώ και πολλά χρόνια εκτελούν τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν με μοναδικό τρόπο. Τα σκυλιά αυτά είναι επιβλητικά στην εμφάνιση, μονόχρωμα, με ευρύ στέρνο και μεγάλο κεφάλι, ζουν σε μεγάλο υψόμετρο και το τρίχωμά τους είναι μακρύ και πυκνό και κινούνται με τέτοιο τρόπο που θυμίζει αρκούδα.

Η Ήπειρος διαθέτει το δικό της Μολοσσό, σκύλο αρχέγονο που ζει στις περιοχές Ανήλιο και Μέτσοβο. Έχουν διατηρηθεί καθαρόαιμα ως τη δεκαετία του ’80. Σήμερα γίνονται προσπάθειες διάσωσης των τοπικών ζώων από ιδιώτες. Η φυλή του

αναγνωρίστηκε επίσημα από τον Κ.Ο.Ε. (Κυνολογικός Όμιλος Ελλάδος). Μέχρι τώρα δεν γνωρίζαμε καν ότι η Ήπειρος έχει το δικό της Μολοσσό. S.O.S. για το Μολοσσό της Ηπείρου.

Φιλικά
Μ. Αράππ

Πρόταση για Δήμο Κεντρικών Τζουμέρκων σχετικά με το πόσιμο νερό

του Αντώνη Μάνου

Προτείνω το πόσιμο νερό του Βαθυκάμπου να αλλάξει πορεία και να ακολουθήσει τον Επαρχιακό δρόμο Νο 20 με τη δημιουργία βρύσεων σε 5 σημεία όπως παρακάτω: Στο δρόμο στα Μπομπολέικα, στου Παπακίτσου, στη διασταύρωση του δρόμου στη Μηλιά, στον κάμπο στα Καλιακατσείκα και στον κεντρικό δρόμο δίπλα στο χωράφι του Κώστα Ψυχογιού. Το πόσιμο νερό στ’ Αντριά που καθυστερεί να φτάσει στη δεξαμενή να μην αλλάξει πορεία. Υπάρχει πρόβλημα πίεσης λόγω μεγάλου υψομέτρου των σπιτιών. Το συντομότερο δυνατόν θα πρέπει να φτάσει το νερό στ’ Αντριά στη δεξαμενή. Γνωρίζω πολύ καλά πόσο υποφέραν για πολλά χρόνια οι κάτοικοι του Κεντρικού. Ας μην υποφέρουν άλλο για το αγαθό «νεράκι του Θεού» που είναι και ακριβοπληρωμένο. Επιμένω μέχρι να λυθεί το καυτό πρόβλημα.

Πρόταση δημιουργίας ιατρείου σε Βαθύκαμπο, Κρυονέρι

του Αντώνη Μάνου

Οι κάτοικοι Κρυονερίου και Βαθύκαμπου, επί των πλείστον ηλικιωμένοι, είναι υποχρεωμένοι να πηγαίνουν στο πιο κοντικό ιατρείο της Φτέρης για να γράψουν τα φάρμακά τους. Θα μπορούσε να δημιουργηθεί ιατρείο στο Δημοτικό σχολείο Βαθύκαμπου ή και στο Κρυονέρι. Θα αναφέρω και ένα γεγονός που είδα με τα μάτια μου. Ένα πρωινό πήγα στο ιατρείο Φτέρης να γράψω τα φάρμακά μου. Αφού τελείωσα, βγήκα στην πλατεία της Φτέρης και είδα ένα ΙΧ με 5 επιβάτες. Ερχόντουσαν από τον Κάρδαμπο Σκούπας να γράψουν κι’ αυτοί τα φάρμακά τους. Για κακή τους τύχη είχε τελειώσει το μελάνι στο μηχανήμα με αποτέλεσμα να μην μπορεί ο γιατρός να βγάλει τις συνταγές. Οι υπεύθυνοι λειτουργίας του του ιατρείου θα πρέπει να φροντίζουν την εύρυθμη λειτουργία του ιατρείου για να αποφεύγεται η ταλαιπωρία των πολιτών που διανύουν αρκετά χιλιόμετρα για να γράψουν τα φάρμακά τους.

Οι φίλοι και οι αναγνώστες της εφημερίδας, παρακαλούνται να καταθέτουν τη συνδρομή τους, και την οικονομική τους ενίσχυση προς τον σύλλογο, στον παρακάτω λογαριασμό της Τράπεζας Πειραιώς:

5 0 7 7 - 0 3 4 5 3 0 - 1 3 1 •
IBAN: GR 85 0172 0770 0050 7703 4530 131

*Όποιος συμπατριώτης επιθυμεί να δημοσιευθεί
φωτογραφία, σχόλιο κ.λπ. σχετικά με τα κοινωνικά, μπορεί να επικοινωνεί
με τη διεύθυνση της εφημερίδας μας.*

Σημ. Σύνταξης: Τα επώνυμα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των αναγνωστών μας.

ΜΙΚΡΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

του Κώστα Σαλαγιάννη

Έλεγα πως, όσο μεγαλώνω και πίσω μου θα «μακραίνει των χρόνων η ουρά», τόσο θα αυξάνονται τα δεδομένα πάνω στα οποία θα στηρίζεται η ζωή μου. Πίστευα ότι, περνώντας τα χρόνια, δε θα 'χω να νοιάζομαι για πολλά. Τα είχα άλλωστε δρομολογήσει έτσι τα πράγματα, ώστε να μην έχω και πολλά άγχη να κουβαλάω. Για λεφτά δε μ' ένοιαζε να έχω περισσότερα. Όσα έπαιρνα απ' τη δουλειά μου ως δάσκαλος, (και όσα υπολόγιζα μελλοντικά ως σύνταξη), μου αρκούσαν για τον τρόπο ζωής που είχα επιλέξει. Είχα δε και τη συνείδησή μου ήσυχη, γιατί τα χρήματα που έπαιρνα από το κράτος τα δούλευα, όσο πιο συνειδητά μπορούσα. Κάπως έτσι κυλούσαν, τακτοποιημένα, τα χρόνια και το μόνο που φαινόταν, ότι δεν μπορεί εύκολα να τακτοποιηθεί, ήταν οι διακυμάνσεις της ψυχής. Πολλές φορές στις συζητήσεις μου με φίλους, μεταξύ σοβαρού και αστείου, κάναμε μελλοντικά σχέδια για τη «σωτηρία της ψυχής». (Εφόσον βέβαια είχαμε καλά την υγεία μας). Όσπου ήρθε η οικονομική κρίση κι άλλαξε τον ορίζοντα των γεγονότων της ζωής μας. Και κατ' επέκταση, άλλαξαν προτεραιότητες και οι συζητήσεις μας. Στην αρχή δεν μπορούσα να διανοηθώ ότι θα επηρέαζε τόσο πολύ τη ζωή μας. Μέχρι και πριν από ένα χρόνο πίστευα πως, όλα αυτά τα δυσάρεστα που ζούμε, είναι μια μπόρα και μ' ένα σοβαρό νοικοκύρεμα θα μαζευτεί η κατάσταση. Μάλιστα, ήθελα να πιστεύω, πως θα μαζευτεί πολύ γρήγορα και η Ελλάδα θα εκπλήξει θετικά τον κόσμο. Τώρα πια δεν το πιστεύω. Αντίθετα, θεωρώ πολύ πιθανό να χειροτερέψουν κι άλλο τα πράγματα. Δίπλα από το σχολείο που δουλεύω, στην Κυψέλη, έχει ένα βιβλιοπωλείο με το οποίο συνεργάζομαι. Περνάω καμιά φορά από εκεί τα απογεύματα και πίνουμε καμιά τσικουδιά. Ένας λεβέντης Κρητικός είναι ο Γιάννης, ο ιδιοκτήτης του. Ένας «έφηβος», καμιά εξηνταριά χρονών. Σπούδασε οικονομικά και η γυναίκα του δικηγόρος, αλλά ποτέ δεν καταπιόσθηκαν με το επάγγελμα που σπούδασαν. Ανοίξανε αυτό το βιβλιοπωλείο στα τέλη της δεκαετίας του 1970. Το υποστηρίξαν με συνέπεια και μεράκι και βγάζανε ένα αξιοπρεπές εισόδημα. «Τώρα πια δε βγαίνουμε με τίποτα!» μου λέει. «Κυνηγάμε τη δουλειά, περισσότερο από ποτέ, αλλά πάλι δε γίνεται τίποτα.» Μεταβίβασε λοιπόν το μαγαζί στο όνομα της γυναίκας του

κι αυτός θα περνάει τον περισσότερο καιρό στην Κρήτη, όπου εκεί έχει κάποια κτήματα και θα καλλιεργεί τις ελιές του.

Μαζί κάνουμε σχέδια για αγροτικές εργασίες με τις οποίες θα μπορούσαμε να ασχοληθούμε. Μπήκα κι εγώ σ' αυτή τη λογική και σκέφτομαι, παίρνοντας σύνταξη, να ασχοληθώ με κάτι αγροτικό. Δε μ' έπιασε ξαφνικά η πλεονεξία και θέλω περισσότερα λεφτά, αλλά θεωρώ πλέον βέβαιο, πως οι συντάξεις θα μειωθούν στο μέλλον δραματικά. «Κοίτα να δεις πού φτάσαμε...», του λέω. «Να σκεφτόμαστε ακόμα ποια δουλειά θα κάνουμε και τι θα γίνουμε όταν μεγαλώσουμε...».

Φυσικά και, για να έχουμε την αίσθηση της πραγματικότητας, το μεγάλο πρόβλημα που προέκυψε από την οικονομική κρίση, δεν είμαι εγώ κι όσοι σαν κι εμένα παίρνουν ακόμη ένα μισθό. (Εμείς, ας ζήσουμε και με λιγότερα). Το πρόβλημα είναι οι νέοι άνθρωποι που δεν μπορούν να βρουν με τίποτα δουλειά κι όσοι έμειναν άνεργοι και χάσανε τα πάντα. Κι από τέτοιους γέμισε ο τόπος.

Προχθές εκεί που καθόμασταν και πίναμε μια ρακή, πέρασε ένας και πουλούσε κουλούρια. Τον ήξερε ο Γιάννης, μίλησαν για λίγο, αγοράσαμε κι από ένα κουλούρι. Φεύγοντας, μου διηγήθηκε την ιστορία του. Μια ιστορία από αυτές που, δυστυχώς, έγιναν συνηθισμένες τον τελευταίο καιρό. Ένας τύπος ήταν, Έλληνας, που είχε μαγαζί με ρούχα στην Κυψέλη. Κάτι τα δάνεια, κάτι αναποδιές, περισσότερο η αναδουλειά, έκλεισε το μαγαζί και για να ζήσει πουλάει κουλούρια.

Κράτησα απ' αυτό τον άνθρωπο μια αξιοπρέπεια που είχαν τα μάτια του, όταν σε κοίταζαν και μια αυτοσαρκαστική διάθεση χιούμορ, με την οποία μας είπε: «Τώρα πια, επένδυσα όλη την περιουσία μου σ' αυτό τον ταβά με τα κουλούρια!»

- Πόσα χρόνια έχεις να δεις, να περνάει κουλουράς στην Κυψέλη; με ρώτησε ο Γιάννης.

Μ' αιφνιδίασε, δεν ήξερα τι να του απαντήσω.

- Στο κέντρο, μου φαίνεται ότι έχω δει, αλλά εδώ στη συνοικία, δε θυμάμαι...

- Εγώ, έχω από το εβδομήντα εδώ και δεν έχω ξαναδεί. Να δεις που σε λίγο θα δούμε να βγαίνουν και λούστροι στο δρόμο.

Είπα να του πω «ποιος να βερνικώσει παπούτσια στο δρόμο;», αλλά το κρά-

τησα και δεν είπα τίποτα.

- Άντε, να πιούμε μια ρακή ακόμα, είπε, και γέμισε τα ποτήρια.

Καλή ρακή, δικιά του, σπιτική και προσεγγμένη. Κι εγώ για τη συνέχεια, του δηγήθηκα μια ιστορία που ξεπήδησε από τις αποθήκες της μνήμης μου. Χωρίς αυτό το συμβάν, δεν ξέρω αν θα τη θυμόμουν ποτέ, τόσο καταχωνιασμένη ήταν.

- Ξέρεις, όταν ήμουνά πέντε-έξι χρονών στο χωριό, πίστευα ότι όσοι είχανε ένα πάγκο στα πανηγύρια και πουλάγανε κάτι, ήταν από τους πιο πλούσιους ανθρώπους, γιατί είχανε στη διάθεσή τους όλα αυτά που εγώ λαχταρούσα. (Τη διαφορά ανάμεσα στο εμπόριο και την ιδιοκτησία, δεν μπορούσα ακόμα να τη διανοηθώ.) Μην φανταστείς τίποτα σπουδαία πράγματα. Καραμέλες, τσίχλες, μπισκότα, κάτι μικρές τσαμπούνες, τέτοια μικροπράγματα δηλαδή. Τέτοιους ανθρώπους είχαμε τρεις-τέσσερις, που πηγαίνανε στα πανηγύρια και στήνανε πάγκους. Ο μπάρμπα Νίκος-Μαργώνης (Τσιάκαλος), ο Γιώργο-Φλούδας (Καραμαντάλας), ο Πέτρο-Φούκας, ο Δημοσθένης-Λαμπράκης, αν θυμάμαι καλά.

Μια φορά που είχε πανηγύρι στους Ναζαίους, είχαμε πάει με την αδερφή μου

και τους γονείς μου. Η μάνα μου, μας αγόρασε κάτι καραμέλες στριφτές, που έφτιαχνε μόνος του ο Φλούδας. Σε μένα πήρε και μια μικρή τσαμπούνα, που τη φύσαγα όλη την ώρα, στην αδερφή μου δεν θυμάμαι τι ψώνισε.

Εκεί που τριγύρναγα ευτυχισμένος και τσαμπούναγα μαζί με τους πολλούς άλλους της ηλικίας μου, έπεσε το μάτι μου σ' έναν πάγκο, όπου είχε ένα κουβάρι γκρι λάστιχο για σφεντόνες. Εγώ είχα μια σφεντόνα με μαύρο λάστιχο, που είχε αρχίσει και έκανε κάτι ρωγμές, σημάδι ότι ήταν στα τελευταία του κι όπου να 'ταν θα κοβόταν. Δεν θυμάμαι γιατί, αλλά μες το μυαλό μου θεωρούσα το γκρι λάστιχο ανώτερης ποιότητας. Μπορεί να ήταν και αλήθεια. Εκεί λοιπόν που είχα καρφώσει τα μάτια μου και το χάξευα, πέρασε ένα παιδί με κάποιον μεγαλύτερό του, που μάλλον ήταν θεός του. Ζήτησε να αγοράσει λάστιχο, από αυτό που κοίταζα τόσο ώρα κι εγώ. Ο θεός του χαμογελώντας, το ρώτησε αν θέλει να του αγοράσει όλο το κουβάρι. Θα έφτανε, για καμιά δεκαριά σφεντόνες, τόσο ήταν το μέγεθός του. Πλάκα έκανε ο θεός, αλήθεια έλεγε, δεν ξέρω. Κοίταζα αμήχανος τη συνομιλία και

απορούσα. Πώς γίνεται να μπορεί κάποιος να αγοράσει ένα ολόκληρο κουβάρι λάστιχο! Προς μεγάλη μου έκπληξη, το παιδί είπε ήρεμα όχι και αγόρασε μόνο ένα κομμάτι. Το κοίταζα καλά καλά και απορούσα πώς είναι δυνατόν να αρνήθηκε τέτοια προσφορά! Πρόσεξα τα ρούχα που φορούσε. Ήταν ένα περιποιημένο και καλοντυμένο αγοράκι. Το γνώριζα μόνο από τη φάτσα του, καταγόταν από τους Ναζαίους, εγώ ήμουνά από άλλο συνοικισμό.

Τότε που λες, Γιάννη, συνέχισα, νομίζω ότι συνειδητοποίησα για πρώτη φορά στο παιδικό μου μυαλό, αυτό που αργότερα θα λέγαμε ταξική κοινωνία. Μην φανταστείς ότι τότε στο χωριό υπήρχαν μεγάλες κοινωνικές διαφορές, αλλά και στα δεδομένα του τόπου μου, υπήρχε κάποια κλίμακα. Εγώ ανήκα σ' αυτούς που είχαν ελάχιστα. Ήταν κι αρκετοί άλλοι σαν κι εμένα, μπορώ να πω οι περισσότεροι.

Τι κι αν τράβαγα όλη την υπόλοιπη ώρα τη μάνα μου από το φουστάνι, τι κι αν γκρίνιαζα συνέχεια, είχε η καμένη εξαντλήσει τα διαθέσιμα. Απείλησα ότι δε θα ξαναφάω ποτέ μου τίποτα, αλλά πάλι και με τον εκβιασμό δεν έγινε κάτι. «Έχεις σφεντόνα...», μου απαντούσε. Μου είχε γίνει αυτό το λάστιχο έμμονη ιδέα κι από τα νεύρα μου πέταξα και την τσαμπούνα και χάλασε.

Η λύτρωση για μένα έφτασε μια βδομάδα αργότερα. Αναπάντεχα, ήρθε από τη Γερμανία για λίγες μέρες, ο θείος μου ο Βάγιας. Ήταν έκπληξη, γιατί δεν τον περιμέναμε. Μετανάστης ο θεός μου, τον είχα στα μάτια μου ως άρχοντα. Καλοντυμένος, ευχάριστος, γλεντζές τύπος. Κιμπάρης άνθρωπος, ήταν ο θεός μου. Έφυγε τώρα τον Απρίλιο από τη ζωή... Μου αγόρασε όχι ένα, αλλά διπλό λάστιχο. «Να έχεις και για του χρόνου ανιψιέ...», μου είπε. (Ας είναι ελαφρύ το χύμα της Ρόδου που τον σκεπάζει.) Δεν μπορείς να φανταστείς τι χαρά έκανα με κείνο το λάστιχο! Τώρα κι ένα αυτοκίνητο να μου χαρίζανε, δεν υπάρχει περίπτωση να χαιρόμουνά τόσο!

Η λύση, τότε Γιάννη, ήρθε από τη Γερμανία. Τώρα δεν υπάρχει θεός στη Γερμανία. Εσύ τι λες; Μπορούμε να βρούμε, τώρα, κανέναν από κει;

- Θα πεις μια ρακή ακόμα; μου είπε και δεν απάντησε...

Ηχεία Συλλόγου προς διάθεση για εκδηλώσεις στο Κεντρικό

Ο Σύλλογός μας αγόρασε 2 ηχεία αυτοεनिισχυόμενα για να εξυπηρετεί τις ανάγκες του για την επίσημη εκδήλωση της φασολάδας. Στο μυαλό μας όμως είχαμε και τις ανάγκες των τοπικών συλλόγων του Κεντρικού. Έτσι, από το Πάσχα κάθε χρονιάς μέχρι και τα Χριστούγεννα το ηχοσύστημα θα βρίσκεται στο Κεντρικό και στην διάθεση όποιου τοπικού συλλόγου τα χρειάζεται για εκδήλωση είτε για μουσική είτε για ομιλίες. Γι' αυτό μην διστάσετε να επικοινωνήσετε με οποιοδήποτε μέλος του συλλόγου μας ώστε να σας παραχωρηθούν άμεσα.

Eco Lift
ΑΦΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ Ο.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ - ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ & ΜΕΛΕΤΗ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΩΝ

ΡΟΔΟΥ 158 ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΗ - ΤΗΛ.: 2105065777 - ΚΙΝ.: 6947585604
www.ecolift.gr, info@ecolift.gr